# Technische vragen

| | |
|---|---|
| Van | |
| Datum vraag | 14 februari 2024 |
| Onderwerp | Technische vragen financieel inzicht ten behoeve van vervolg werksessie 26 februari 2024 |
| Commissiegriffier | |
| *Datum antwoord* | *15 februari 2024* |

---

Tijdens de werksessie over de actualisatie van het beleidskader armoede en schulden op 14 februari is gevraagd:

1. naar de relatie tussen de financiële ruimte en de reeds toegekende extra middelen ter realisatie van het Bestuursakkoord en in hoeverre deze reeds worden besteed.

2. om meer inzicht op de benodigde middelen voor het intensiveren op onderdelen van het beleid.

*Vraag 1.*
*Gevraagd is naar de relatie tussen de financiële ruimte en de reeds toegekende extra middelen ter realisatie van het Bestuursakkoord en in hoeverre deze reeds worden besteed..*

Antwoord:
Bij het bestuursakkoord zijn extra middelen vrijgemaakt om de volgende zaken te realiseren:

- *Financiële problemen beperken de mogelijkheden om mee te kunnen doen in de samenleving. We zetten in op het bestrijden van armoede en investeren extra in armoedebeleid door de inkomensondersteuning te verhogen naar 130% van de bijstandsnorm. Ook verruimen we de mogelijkheden van de Rotterdampas met onder andere een tegoed van € 50,- voor volwassenen. Huiswerkbegeleiding wordt een vast onderdeel van het Goudse armoedebeleid. We blijven daarnaast maatwerk leveren via de bijzondere bijstand en het Kindfonds.*
- *We investeren verder in de basisschuldhulpverlening en het Convenant de Goudse Standaard. Daarnaast trekken we extra middelen uit voor vroegsignalering.*

Voor de uitvoering van deze ambities, heeft de raad extra middelen beschikbaar gesteld. Tevens is bij het bestuursakkoord aangekondigd dat er een actualisatie zou plaatsvinden. Bovenstaande punten zijn inmiddels gerealiseerd en daarmee zijn er beperkte middelen beschikbaar voor structurele intensiveringen. Naar verwachting gaat het om een bedrag van € 50.000 structureel. Daarnaast zijn in november 2023 door de minister van armoedebestrijding extra middelen toegezegd. Die middelen zijn nog niet definitief aan ons bevestigd maar worden voor Gouda geschat op € 170.000,- structureel.

Verder heeft de raad bij de besluitvorming over het Winterplan 2024 een bedrag van €425.000,- gereserveerd voor de actualisatie. Deze middelen zijn eenmalig en kunnen daarmee niet dienen als dekking voor structurele plannen. Wel zijn er mogelijkheden deze middelen in te zetten gespreid over een aantal jaar.

<u>Toelichting op de realisatie ambities bestuursakkoord:</u>
Op 27 september 2022 heeft het college de inkomensgrens voor de collectieve zorgverzekering voor minima (gemeentepolis) naar 130% van het sociaal minimum verhoogd.
Op 1 januari 2023 is die grens ook doorgevoerd voor de bijzondere bijstand en met het vaststellen van de verordening bevordering maatschappelijke participatie is door de raad op 8 februari 2023 voor het kindpakket en de rotterdampas de inkomensgrens ook naar 130% verhoogd. Tevens is bij die wijziging ook het volwassenentegoed ingevoerd. In oktober 2023 is tenslotte ook het uitbreiden van de ondersteuning voor toegankelijke huiswerkbegeleiding via de Rotterdampas gerealiseerd. Daarmee zijn alle minimaregelingen en voornemens zoals in het bestuursakkoord voorgenomen ook geïmplementeerd

en de daarvoor bestemde budgetten ook nodig. Voor de huiswerkbegeleiding en het volwassenentegoed is de uitnutting van die budgetten nog niet volledig, deels omdat huiswerkbegeleiding pas laat in het jaar beschikbaar was en deels omdat het volwassenentegoed als nieuw instrument nog niet het verwachtte bereik onder de doelgroep heeft. Op dit punt wordt wel een groei verwacht naarmate het beter bekend raakt onder de doelgroep.
Daarmee zijn alle minimaregelingen gewijzigd met uitzondering van de Individuele inkomenstoeslag die nog op de grens van 101% van het sociaal minimum staat.

Voor het versterken van de vroegsignalering wordt al sinds medio 2022 meer capaciteit ingezet en evenals op schuldhulpverlening om te kunnen voldoen aan de kwalitatieve ambities van breed toegankelijke ondersteuning.

Overig:
De middelen die bij het bestuursakkoord zijn toegekend zijn daarmee ook bestemd voor deze onderdelen. Verder resteren nog incidentele middelen die bij het vaststellen van het Winterplan 2024 zijn gereserveerd voor de actualisatie van het beleidskader ad € 425.000.

Ook heeft de minister voor armoedebestrijding nog een toezegging gedaan voor extra structurele middelen maar deze zijn nog niet vertaald naar de Goudse situatie en ook nog niet formeel via een circulaire toegekend. De inschatting is dat dit ongeveer € 170.000,- op jaarbasis zal zijn.

*Vraag: 2.*
*Gevraagd is om meer inzicht op de benodigde middelen voor het intensiveren op onderdelen van het beleid.*

**Antwoord:**
**Hierna wordt zoveel mogelijk inzicht gegeven in budgettaire gevolgen maar hierbij is het wel van belang om te benadrukken dat het gaat om schattingen en daarop gebaseerde calculaties ter ondersteuning van de opties. Bijna op alle opties zijn er meerdere variabelen en keuzes te maken, hoe stevig de ondersteuning, hoe intensief de begeleiding, hoe hoog de bijdragen, hoe hoog de inkomensgrenzen. Om deze reden is het voor de fase van de beleidsvorming waarin de actualisatie zich bevindt, het wenselijk om deze berekeningen meer voor de beeldvorming mee te nemen. Beoogd wordt dat de raad wel richting kan gaan geven op doelen, doelgroepen en kaders en dat de uitvoering daarvan in een latere fase kan worden geconcretiseerd**. Zoals eerder aangegeven is er vanuit de huidige budgetten weinig ruimte voor structurele intensiveringen tenzij de raad haar budgetrecht toepast.

Ondanks de beperkte ruimte, zijn er wel opties voor actualisatie.

Gevraagd is om meer inzicht in mogelijke financiële consequenties van keuzes die de raad heeft. In de presentatie hebben we ingezoomd op drie lijnen die opties zijn voor actualisatie.

| Genoeg geld (basis & meedoen) | Versterken eigen regie | Verstevigen hulpaanbod |
|---|---|---|
| IIT ophogen | Inzet voorlichting financiële administratie/ inkomensondersteuning | Door ontwikkelen vroegsignalering van schulden (waaronder communicatie) |
| Ophogen gemeentelijke bijdrage collectieve zorgverzekering | budgetcursus (gekoppeld aan de NIBUD geldplannen) | Normaliseren van schulden bv door inzet ervaringsdeskundige (brugfunctie vroegsignalering/ schuldhulpverlening |
| Structureel ophogen jeugd- en volwassenentegoed | Digitale tool voor beheren eigen budget | Versterken traject schuldhulpverlening |
| Bestendigen budget voor Volwassenenfonds Sport | | Structureel Jongeren Perspectief Fonds (JPF) |
| | | Budgetbeheer + coaching |

- De kolom “genoeg geld” gaat over minimaregelingen. Die kolom vraagt de meeste toelichting en biedt ook de meeste variatie omdat er allerlei mogelijkheden zijn voor ophoging en daarbinnen zijn weer verschillende doelen te onderscheiden: de laagste inkomens worden ondersteund met de inkomenstoeslag, inwoners met een hoge zorgvraag kunnen via de gemeentepolis worden gesteund. Het tegengaan van isolement door geldzorgen kan via de Rotterdampas met daarop tegoeden en door het Volwassenenfonds te versterken.
- De kolom “verstevigen hulpaanbod” gaat voornamelijk om investeringen in capaciteit voor begeleiding en ondersteuning.
- De kolom “versterken eigen regie” gaat voornamelijk over het aanbieden aan hulpmiddelen die inwoners zelf rechtstreeks kunnen toepassen.

**Individuele inkomenstoeslag:**
De individuele inkomenstoeslag is nu beschikbaar voor inwoners met een inkomen dat tenminste drie jaar of langer (knop 1)  maximaal 101% (knop 2) van de bijstandsnorm bedraagt en die geen perspectief hebben op inkomensverbetering. In die regeling heeft de raad feitelijk al twee knoppen om aan te draaien. De toetsing of een inwoner perspectief heeft, is een wettelijk vereiste. Daarnaast kan de raad ook besluiten om de hoogte van de toeslag aan te passen, al dan niet in combinatie met wijzigingen in de inkomensgrens. Voor deze discussie zijn geen wijzigingen in de hoogte van de toeslag doorgevoerd maar wordt alleen inzicht gegeven in de gevolgen als de inkomensgrenzen wijzigen. In de tabel is weergegeven wat de geschatte gevolgen zijn bij ophoging naar 105, 110 %. Vanzelfsprekend kunnen ook andere percentages worden gehanteerd.

Bij de inschatting welk budget nodig is, moet ook een inschatting van het aantal aanvragers worden gemaakt. In onderstaande tabellen hebben we daarom twee berekeningen weergegeven.
Tabel 1 gaat uit van een bereik van 30% van de potentiële doelgroep zonder dat de hoogte van de toeslagen worden aangepast. omdat dit enerzijds het landelijke gemiddelde gebruik van minimaregelingen is en anderzijds omdat er ook de eis is dat iemand langdurig op een laag inkomen zit.

In tabel 2 staat een inschatting van de kosten bij 100% bereik. Dit laatste is geen realistisch scenario maar voor de bandbreedte wordt dit wel getoond. Wel is de IIT een open einde regeling wat inhoudt dat alle inwoners die in aanmerking komen voor deze regeling ook daadwerkelijk een toekenning krijgen, ongeacht het gereserveerde budget.

| **Genoeg geld (basis & meedoen)** | Aantal huishoudens 2022 ( 34.241)  bron gouda in cijfers |
|---|---|

IIT ophogen

Tabel 1.

| Geschat bij 30% gebruik | kosten | Cumulatief | Aantallen huishoudens |
|---|---|---|---|
| 101% ( huidige situatie) 2023 | €641.918,- | €641.918,- | 1641 (exact) |
| 105% | + €208.740,- | €850.658,- | 2091 ( geschat) |
| 110% | + €296.340,- | €1.146.998,- | 2661 |
| 120% | + €363.660,- | €1.510.658,- | 3441 |
| 130% | + €490.920,- | € 2.001.578 | 4401 |

Tabel 2

| Bij 100% gebruik | kosten | Cumulatief | Aantallen huishoudens |
|---|---|---|---|
| 101% ( huidige situatie) 2023 | €641.918,- | €641.918,- | 1641 (exact) |
| 105% ( bij 100% gebruik) | €695.800,- | € 1.337.718, - | 2541 |
| 110% | €987.800,- | € 2.325.518,- | 4441 |
| 120% | €1.212.200,- | € 3.537.718,- | 7041 |
| 130% | €1.636.400,- | € 5.174.118,- | 10241 |

**Collectieve zorgverzekering:**
Het ophogen van de gemeentelijke bijdrage aan de collectieve zorgverzekering kan ook verschillend vormgegeven worden. Nu betaalt de gemeente €20,- per maand mee aan het aanvullende pakket zonder meeverzekerd eigen risicodekking en € 30,- voor het pakket met eigen risicodekking.

Omdat er zoveel variatie is, is het lastig om op voorhand de financiële consequenties volledig in te schatten. In onderstaande overzichten staan wel inschattingen bij de keuzes zoals aangegeven.

| **Collectieve zorgverzekering 2024** | **kosten deelnemer** |
|---|---|
| Compleet €201,20 korting gemeente € 20,- | €181,20 |
| Met afkoop € 230,10- korting gemeente €30, | €200,10 |

| 130% | Huidige bijdrage gemeente | Kosten  2023 | Meerkosten bij ophoging met €10,- | Kosten totaal |
|---|---|---|---|---|

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| VGZ gemeentepakket compleet<br><br>717 deelnemers | € 20,- p.m | €172.080 | €86.040 | € 258.120 |
| VGZ gemeentepakket compleet met afkoop eigen risico<br><br>1476 deelnemers | € 30,- p.m | € 531.360 | €177.120 | € 708.480 |
| Totale kosten | | **€ 703.440** | **+ €263.160** | **€966.600** |

Opties voor verhogen tegoeden op de Rotterdampas:
In onderstaande tabel is uitgegaan van 3 opties:

1. Geen wijzigingen dan zijn vanaf 2025 de standaard bedragen uit de verordening van toepassing.
2. Wanneer het niveau winterplan van 2022 en 2023 wordt gehandhaafd dan wordt het jeugdtegoed verhoogd en blijft het volwassenentegoed ongewijzigd.
3. Het jeugdtegoed handhaven op niveau winterplan 2024 en het verhogen van het volwassenentegoed naar € 100,-

Ook voor deze budgettaire inschattingen geldt dat er diverse variaties mogelijk zijn in toekenningen.

| aantallen | Basis | Winter plan 22 | winter plan 23 | Winter plan 24 | vanaf 2025 zonder beleids wijziging | Optie 2 jeugd tegoed niveau winterplan 22 en 23 geen wijziging volwassenentegoed | Optie 3 verhoging volwassenentegoed naar € 100 en jeugdtegoed op niveau 2024 handhaven |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Jeugdtegoed Gouda 1245 personen | €150 | | | | € 186.750 | | |
| Jonger dan 12 jaar 696 personen | | € 250 | € 250 | € 200 | | € 174.000 | € 139.200 |
| 12 jaar en ouder 548 personen | | € 500 | € 500 | € 350 | | € 274.000 | € 191.800 |
| Volwassen 1124 personen | € 50 | | | | € 56.200 | € 56.200 | € 112.400 |
| Benodigd budget | | | | | € 242.950 | € 504.200 | € 443.400 |

**Versterken volwassenensportfonds:**

| | |
|---|---|
| Bestendigen budget voor Volwassenenfonds Sport | Nu via budget sport. Bijdrage vanuit armoede €50.000 |

**Versterken eigen regie (kolom 2 uit de sheet van de presentatie)**
Hieronder vallen verschillende opties maar dit zijn gezamenlijk meer kleine bedragen zoals bijvoorbeeld meer budgetcursussen, kosten hiervoor kunnen variëren, of het aanbieden van een app. Dergelijk initiatieven zijn gemiddeld minder prijzig en bovendien vaker incidenteel te bekostigen.

**Versterken hulpaanbod (kolom 3 uit de sheet van de presentatie)**
De kosten voor het verder versterken van het hulpaanbod zijn voornamelijk gelegen in de inzet van personeel voor vroegsignalering, nazorg, begeleiding etc. Ook hierin is een brede variatie mogelijk

| | |
|---|---|
| Structureel Jongeren Perspectief Fonds (JPF) | Na 2026 jaarlijks: €250.000<br><br>(nu dekking tot en met 2025) |
| Budgetbeheer + coaching | Bijv 2 a 3 FT voor budgetbeheer en coaching + techniek/ methode<br><br>Kosten bijv +/- €200.000 jaarlijks |